

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

XVII Gemitus. Ingemiscit & conqueritur de eo, quòd invidos sibi sentiat suos confratres, & ex invidia deferatur apud Superiores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

G E M I T U S XVII.

Ingemiscit & conqueritur de eo, quod invidios sibi sentiat suos Confratres, & ex invidia deferatur apud Superiores.

ECce Domine, concitantur contra me Confratres mei, & inimici afficiuntur condomestici mei, quia secundum te ambulo, supra dorsum meum fabricant, machinantes machinationes timentes ne eis surripiam, quod ipsi tantoperè affectant. Tu nosti Domine, quid sit illud, est officium, quod dum sperant, dum desiderant, mihi efficiuntur in sathan; quia trepidant timore ubi non est timor, cernentes me commendari, & bono loco esse apud Superiorem, ideo ominantur me futurum officialem & concitare nituntur adversum me cæteros, quorum cor rectum est ad me, Superioribus referunt singula, quæ vel vident, vel etiam suspicantur de me, vix tutus dego in cella, quia oculi eorum oculi lincei, qui & muros & ostia penetrât ad observandû, ad no-

tandum me; si quid fortè perperam committam, ut idipsum cum multis exaggerationibus exponant iis, quorum sciunt corda mihi faventia, librant, imò cribrant mea dicta, mea facta, gestus & mores, ut si quid in eis futuris sinistrae actionis, vel dicti minùs Religiosi reperiant, protinus in aures & auras spargant aliorum, suppressâ optimâ similagine, vel rectæ intentionis, vel loquendi formæ, occasiones & causæ; solùm ut odiosum me reddant apud cæteros & impediant ab eo, quod illi futurum verentur

Hæc me faciunt ingemiscere & exclaimare. O me afflictum & desolatum? si sic mihi futurum erat? Iatius mihi fuisset sedere in angulo domatis & latere universis, quàm vel unius hominis oculis apparere, vel doctum vel aptum ad officiolum vel minimum, quoniam video universa exposita esse invidiæ, nec tuta esse cœnobîa & asceteria sanctissima; Inter Religiosos, quorum professio est vacare Deo, & contemplationi cœlestiû intendere, grassatur hæc

Hæc lues pessima; quis non ingemiscet super istis? cum his, qui oderunt pacem, cupio esse pacificus; sed non capit eos verbum veritatis & salutis, tabescunt miserissimi instar omnia perspiciunt tam oculati ad meas actiones, ad palpandas festucas tam dexteri, ut stuporem injiciant vel ærmenti: sugillant, dehonestant omnia opera mea tam satyricè, tam perversè, ut scandalum præbere valeant vel sanctissimis, nisi magnâ uterentur cautelâ.

Hæc coràm te ô Deus meus expono, sciens, quod si uni eorum innotesceret hæc mea justa querela, protinus mihi judicis temerarii nomen affigeret. Modò quæ mœsti cordis conditio? tu nosti solus, qui peccatoris intima iustras:

Sic mea per varios vita exercita casus,

Ut pila percussu pulsa, repulsa manu.

Coarctor nimis, angustia mihi sunt undique, tu Domine consolare & respice in me, quia unicus & pauper sum ego.

Respondet Christus

Ingemiscenti.

Flli magna adhuc est imperfectio tua, & modò quidem cùm exercitatos magis habeas sensus, sinis tibi prævalere tanta mala in tantùm, ut obruaris tristitia, quam etiam dudum pellere te opportuisset ex animo, & ita arcere, ut nequaquam aditum ei patefaceres.

Quid est, quod modò sed eas in tristitia afflictus, confusus & delusus, nisi quia perumpere non vis, & ad sublimiora ascendere? Reformidas, trepidas timore, ubi non est timor, hæres adhuc in iniis excutere vis jugum, quod te volentem nolentem portare convenit, fortem virum excitat ad exercitium alieni livoris aculeus, nec mentis oculis torquere permittit, aut invidia detrahi à virtutum studio; sed quia te tantoperè torquent ista, indicium est animi necdum solidati, imò quid si solâ suspitione res ageretur, aut eadem te premeret sarcinâ? unde & cæteros
de te

de te fortè, de tuo inquam affectu aliorum pariter judicas affectus. Verumtamen frustrà hîc in te laboro, ut eximam tibi, quod radices jam egit.

Ergò invident tibi, inquis, favorem bonamque existimationem, & quid tu ad hæc? Nonne ut impedias? nonne ut mala malis reponas, tela telis retorqueas, laboras? non est æqua via tua, quia mala reddis pro malis, nec patientē exhibes te ad Crucem portandā, patientiā vinces utiq; magis eorum animos, & malum mitigabis, quàm te opponendo, renitendo & excutiendo ab eo, quod tibi ex adverso venit, parvulum occidit invidia, parvulum hæc feriunt arma, nec vulneraret te eorū dolositas, & dolosa invidentia, si contemneres, imò crudient te summoperè aliorū mentes invidæ, si fores humilis; si namq; honorē contemneres, officia & speciosas quasque functiones subterfugeres, solamque Dei voluntatem inquirereres, quod tua exigit vocatio, nihil esset in mundo, quod te lædere, vel inquietare posset. Quid famam

vereris magis quàm conscientiam? quid videri magis vis quàm despici? cur te tantoperè exagitant hominum de te iudicia & obrectationes æmulorum? Non hæc sunt, quæ aut præmium imminuunt beatitudinis aut impediunt; me solùm & præmia cœlestia exspecta, & ecce quietus eris. Boni namque cùm malè audiunt, à malis sibi gratulantur, imò nec de se dici interpretantur facilè. Non sit tibi ergò cura tanta de bono nomine, de favore & existimatione apud Superiores & pacatus vives. Veræ existimationis & boni nominis, hæc est gloriosa proprietates, ut appetitores sui contemnat.

Observatio.

Miseram invidorum conditionem ubique reperies depictam, sed nusquam tam vivis coloribus, quàm in invidorum societate, de bonorum malis gaudent, de profectibus lugent, amici diaboli, inquit *Prosper*, inimici etiam sui omnibus odiosi, ad gaudenda anxii, ad plangenda

genda læti, utrobique dispersi, Hæc (inquit *Nicephorus*) causa fuit Apostasiæ Originis viri non tam docti, quam Sancti, vitam ejus quisque leget, stupebit & timebit sibi ab hoc vitio, quod tam facilè etiam perfectos adoritur, tam facilè sternit. Omnium malorum matrem appellat *S. Chrysofost. hom. 46. in cap. 21. Genes.* Alii non mihiùs indigitant. Et stupendum planè, quod tam pauci advertant in Religiosis cœtibus se hoc vitio contabescere, quod tam commune, tam perniciosum simul est, cumque undique flammæ evomant in suis delationibus dictisque acerbioribus; speciatim verò in mente tanquam hospitio & collegio, ubi conveniunt omnes proximorum actiones, & ad judicium sistuntur; nihil tamen aut parum animadvertatur.

Ah! quàm ringuntur, ubi laudem æmulatorum competentium percipiunt, quàm durus illis sonus? sed nihil ipsi vel advertunt, vel advertere cupiunt. Verissimum est (ah utinam falsissimum foret adagium)

N 5

Invidias

Invidia nascitur in aulis, nutritur in Monasteriis, moritur in Xenodochiis. Lectorem remitto ad libros Asceticos; Superiores obsecro, ut eosdem suis Religiosis legendos injungant. Ego ad conficiendum pharmacum iis, quos hæc dira vexatio & linguæ invidorum exagitant, me accingo, prout profuturum illis credo.

Primò expende, mi Frater, quisquis sentis invidos, grandem eorummet dolorem, miseriam & cruciatus, qui tibi invident, & ob hoc condole illis, teque accinge ad fortiter tolerandum, & cum gaudio, siquidem te cernis ab hoc liberum, nunquam magis torquebis invidos, quam virtuti serviendo, inquit *Seneca*.

Verumtamen loquor imperfecto, cui durum est persecutiones tantas, tamque injustè illatas sufferre, id habe, mi Frater, quisquis effugere vis, aut certè mitigare furores invidorum tibi, tuæque famæ, opinionioni & spei de bono consequendo invidentium, & tuam declinare cupis molestiam. Hæc fac, noli tua jactare, ama lat-
tare

tare & quæcunq; gloriam afferre possent, vel famam conciliare, devita, & declina, nisi sint virtutes, quas ob hoc neutiquam intermittas, sed solùm dona naturæ, doctes singulares & talenta, ut doctrinam, experientiam & aptitudinem ad officia, secùs ubi egeris, augebis contra te malum, conglomerabuntur adversum te, & ubi duo simul fuerint, de te sermo erit in malum tui.

Et quoniam hæc non observasti, nec etiamnum observas, imò apparere magis amas, non est quod tibi condoleam, quoniam cùm scias non aliunde provenire tibi invidorum persecutiones, quàm ex dictis & actibus tuis speciosis, & gloriosis, nequaquam tamen abstines, justè tecum agitur, te ergo prætereo, quia morem non geris meis consiliis & hæcenus dictis, & ad humilem declino, hic non moveatur ullis invidorum moribus, nec conturbetur, si ob id, quod ex obedientia fungatur hoc illove munere, officioque quantumvis honorifico nihil sibi

obesse sinat livorem aliorum, quin strenuè incumbat illi faciendo facienda. Verumtamen humilem in omnibus actionibus præferat modum, ut non ex suo ductu, appetitu & affectu se agere demōstret, sed quod Dei aut Superioris consilio regatur.

Nec faciliùs credo, sedabitur invidia (si tamen est sedabilis) quàm amando abjecta & humilia, nam qui repit in imis, non facilè sentit æmulos.

Hactenus de patientibus invidiam, nunc rursùs de laborantibus hoc morbo pauca dicenda, quoniam grande malum & vitium plusquam diabolicum: diabolus namque homini invidet, dæmoni minime utpotè simili & natura æquali, sed homo homini naturæ consorti uno eodemque sanguine redempti. O malum execrabile! O radix amara, quàm amari sunt fructus tui! notent bene Religiosi, quia facilè nimis irrepit in animum, notent, inquam, priusquàm sæviat non advertentibus, notent, inquam, ut extirpent quanto citius & in quo consistat scrutentur, nam

mor-

morbum agnovisse, ex parte curasse erit.
Aristoteles cap. 19. libro 2. de arte Rhetorica, in eo vim hujus vitii ponit, quod sit tristitia de alterius bono, prout est diminutivum propriae excellentiae. Cum Aristotele sentit *S. Thomas,* & communiter omnes DD. Et notandum ex *Aristotele l. c.* ubi primò ponit eos, qui honorari cupiunt, & celebres esse. Hi etenim timent, tristantur, nec pati possunt se ab aliis superari, ideoque de laude & gloria aliorum affliguntur, & econtra exultant ad confusiones & infamationes eorum, quos existimant sibi esse obici, quominus tales habeantur, quales videri desiderant.

Nota bene ex communi, quod ex genere suo sit mortale, eò quod sit contra charitatem. O Religiosi mortale est, auribus percipite omnes, qui inhabitatis monasteria, Congregationes sacras, mortale est, & vos celebrare audetis quotidie sine scrupulo, sine remorsu, sine discussione, sine advertentia? timori sunt isthæc illis, qui senorunt nocuos & infectos hâc

ſævalue, ſicut revera infecti ſunt plurimi, licet parum advertant.

Ex affectu effectum promo, effectus autem eſt excœcatio mentis, quia dum malis aliorum lætantur, occupati ſemper in fœcibus aliorum quaſi ſcarabæi ſtercoribus operiuntur, ita ut quæ cœleſtia & divina ſunt, non videant. Hinc neceſſe eſt, ut qui officium affectat, hoc venenum pariter fugat, nam qui finem quærit, neceſſariò volet & media, media ſunt, ut quos ſibi præripere timet, impediatur, ſed quomodo? audi.

Talis defert aliorum, quos veretur competentes, defectus, ſi quos novit, quos non novit, inquit, de auditis lata- tur, ſociatur ſe iis, qui de illis malè loquuntur, inſufurrans inſuper peſſimè & ſugil- lans dicta factaque eorum, ſed quorſum iſthæc omnia? ecce! reditur ad primum ad affectum officii, ab hoc ad invidiam, quia timet & contriſtatur, ne ſi alii habeantur docti, probi aut apti officio, ſibi ſit impedimento, ne potiatur cupitis affecti- bus

bus hi modò, quos hæctenus effectus recensui tibi, mi Frater, qui amas animam tuam sint pro signo sicut & quòd sequitur. Suspectum quisque habeat se ad vitium istud inclinari, quando inferiori homine pulsato ad gaudendum de confusione, vel Calumniâ Confratri illatâ, ratio complacentiam concipit, imò quisquis officiolum quale sit illud, sperat vel affectat, sibi timeat, sibi caveat, quia expositus est evidenter huic morbo tam pestilenti, & siquidem is, cujus concupiscit officium, fortè ægrotat, examinet sese, an non subintret gaudium, spem generans, siquidem defuncto, vel morbi ingravescentia inepto facto faciliùs sperat, adimplendum suum desiderium.

Ah! quàm callida, quàm anfractuosa quærit itinera hæc crudelis bestia, & qui ei deserviunt; ita cernimus, quòd mala etiam bona dicant in iis, & in faciem eorû, quibus struunt insidias, & quos exturbare nituntur officio quod tenent adulantes & palpantes, scurrilitates, & quæ-
que

que inhonesta, inò materiam, ansamque præbent, ut dissolutè vivant, ut defectus committant, quia confidunt, quod ex hoc & per hoc inhabiles reddantur, perdantque velut muscæ morientes suavitatem unguenti, odorem, bonamque existimationem apud alios, istorum decrementum suum putantes incrementum.

Tertiò, sicut agrè ferunt, ubi donæ eorum audiunt prædicari, admirari, ita impedire nituntur, ne fiat; unde si probum nominari audiant, hypocritam conantur facere, ubi doctum, semifatuum, rudem, ubi sanum & robustum, valetudinarium, nec durabilem, pro hoc illove officio & dignitate credi & haberi laborant, & hoc ordinariè de absente.

Et hæc licet sint gravia nimis, invidiam tamen nec levia quidem apparebunt, obscuratum est enim insipiens cor eorum, statuerunt oculos suos declinare in terram, & dorsum incurvaverunt, ut cælum suspicere nequeant, hinc etiam fastidiunt cœlestia, & solùm quæ carnis sunt, sapiunt,

sapiunt, sapientes quidem, ut faciant mala,
bene autem facere nescierunt.

Parergon

Ad RR. PP. Superiores.

DENUÒ vobis supplicis fio RR. PP. Quo-
niam uror & urgeor, crucior & pre-
mor zelans super iniquos, defendere cu-
piens innocuos, quia videns video, quod
triumphant impij, & palmas victoriæ ipsi
à vobis reportent primi, simplicibus in-
sultantes, pungunt, mordent, exprobrant
confidentes in mendacijs, & falsis confi-
dentijs, quia & ansam sese rapuisse de ore
vestro credunt, quàm tantò prehendunt
fortiùs, tantò inquam ex hoc caput com-
parium suorum vellicant acerbius, quan-
tò & gloriantur sibi ansam porrectam ab
iis, qui resident sublimius à vobis videli-
cet, quos obtendunt suis delationibus an-
nuisse, approbasse, & ad hoc armasse, imò
animasse, ut deferant frequentius, & ob-
servent cautiùs, hi inquam, invidi, hi æ-
muli, quorum gaudium innocentum in-
fortu-

fortu-

fortunium, quorum unica consolatio innocentū confusio, quorum requies innocentum oppressio, exasperatio, injuria & contumelia. Hi anchoras figunt in vestro patrocinio, firmant se in vestro eloquio.

Ah! colendissimi PP. obsecro vos, nolite credere omni spiritui, est, qui transfiguratur se in Angelum lucis, qui velut optimo ductus zelo, tenax charitatis, & observantiæ regularis, defert alium de verbo contra vos prolato, de minùs speciosa & sublimi existimatione, imò esse eum contra vos, tam speciosis argumentis insusurrat, ut, cùm nullum minùs, quàm talem delatorem suspectum habeatis, concipiat odium contra innocentem.

Non ita RR. PP. aliter se res habet, ille ipse contra vos sermonem instituit, ipse vobis minùs bene affectus vestræ insidiatus solitudini, paci & quieti bonum confratrem filium vestrum nil mali de vobis sentientē verbis aggressus est tam dolosis tam subdolis, ut fortè si extorqueret verbum, quod raperet de ore ejus, invidus ille,

ille, ille est, qui struere vobis nititur infidias, famamq; vestram maculare, opinionem in corde alterius labefactare; Et quomodo huic palmas datis tam cito; cur tam cito cor immutatis & vultum, ut excusso omni affectu paterno, illi ferociorem solito occursum exhibeatis? Cur non magis in susurronem favere incipitis, & eum ut suspectum creditis? ecce insurgitis in filium optima quæque de vobis sentientem, confunditis, corripitis, caperato fronte ei loquentes ut hosti, ascendunt nebulae, quas admittitis vaporantibus suspicionum caliginosis humoribus causantibus sic invidis? Timeo, timeo, ne dilatione collectæ, & mora temporis stipatæ cogantur in nubes, accendantur in fulmina diræ persecutionis & odii.

Ah! quo fascino mentes vestræ tam limpidae, tam bene subdito affectu nebulis hisce caliginosis, iræ, odii & aversionis sunt involutæ? quis invertit tam erectam, tam rectam erga filium mentem? En! attenditis & observatis eum, inquiretis
de

de universis actibus illius & verbis, & hi interea cum stercore pascantur, exultant in rebus pessimis, & malis eorum lætantur; aliud certè vobis non susurrabunt, nisi quæ nociva illi, & quæ bilem vobis proritabunt.

Inquirete, si placet, ab iis, qui à talium fece defecati, mentem gerunt? nulla tali infectam lucè, & deprehendetis, quia non est reprehensio in sermonibus filii vestri, tam iniquè apud vos delati, nec stat ex adverso vobis. Quo comperto, eradicatè, obsecro, zizaniam, quam seminavit inimicus homo lividum habens oculum. Ecce! recrudescunt toties in corde vestro, conceptæ sinistrae impressionis, imò crescunt cum delationibus, firmantur conceptus contra innocentem, & cur hoc.

Ah! R.R. PP. discutite priùs singula, examinate modum, priusquam definiatur, & reperietis, quòd aut falsum sit, cuius incusavit iniquè eum, quem iudicat æmulum, vel si verum, solùm ex parte verum.

rum sit, & secundum quid, & longè aliã
forma rei, quàm qualem vobis impressit
invidus susurro, comperietis, quòd non
ille, sed iste discursum formaverit contra
vos, tamque diu continuaverit, quous-
que extorserit, aut consensum in malum,
aut verbulum famæ vestræ læsivum, aut
auctoritatis labefactivum aut præjudica-
tivum, & tamen ad vos tanquam alter
dicere cœpisset, aut tam injustè de vobis
sensisset, detulit ipsemet centies plùs reus,
quàm is, quem accusat cum intentione
tam perversa, duplex reus, quia duplici-
ter iniquus accusatione & intentione.

O Deus! ô Superi! quàm longè satius
est sedere in angello cum libello, quàm
vel unius splendescere oculo; Verissi-
mum est illud, quòd omnia patent invi-
diæ, etiam paupertas, dicere liceat etiam
labor & dolor, quæ inveniuntur in offi-
ciis, fomitem ministrant. Procul à Jove,
procul à fulmine, mi frater, quisquis te
officiale futurum speras, necesse est, ut
ad te protinus deficias, nihil appetendo,
quod

quod gloriosum est, & cum silentio præstolando salutare Dei, pœnitebit te in novissimo, crede mihi, vel si contentionis ferrâ cum ipsis reciprocare, par pari reddere, eos observare, & deferre volueris, miseriam augebis, & peccatum peccato cumulabis, te inquietabis & illos tecum, nusquam nec intus, nec foris, nec in corpore, nec in conscientia pacem habiturus.

Reformatio invidi.

TActus dolore cordis intrinsecus ad veritatis voces reperio, Dominem onstra & chimeras, tibi proinde supplex fio, en vota, en proposita non ficta, sed firma, sed vera.

1. Radicem evellam, quæ est affectus officii, honoris & commoditatis per dicta superius gemitu decimo & undecima proposita.

2. Evidens damnationis periculum expendam sedulo, quoniam in tenebras conjicit exteriores, ut palpem (quod comperio

cōperio me fecisse haectenus) in meridie & dæmonio agitur meridiano mille scatens mendaciis & excusationibus in peccatis.

3. Nunquam sinistrè loquar de aliis, sed vincens vincam, & propter Deum, cujus sunt imago & filii discam speciosè sentire de iis & loqui. Væ his, qui in via Cain abierunt & Judæ.

Reformatio sustinentis invidiam, & viventis inter invidos.

1. **N**unquam narrabo de me, quod gloriam & existimationem mei creare possit in aliis etiam sub prætextu ædificationis.

2. Charitatis actibus studebo nominatim erga eos, qui magis invident mihi & æmulos se esse produnt.

3. Humilia sectabor sedulò, & in humilioribus exercitiis me libenter exercebo, quæ minus suspiciuntur ab aliis.

4. Sublime studium, & quæ doctum, eruditum, ingeniosum, memoriæ tenacem

tenacem indicant, quantum licet declinabo, geramque me, ut rudem & ineptum ad quodcunque officium, dignitatem, & praelationem.

5. Reprehensiones publicas non pro forma tantum ut patiens videar, humilisque habear, suscipiam, sed purè, quia Deo sic placet, gratanter acceptabo.

NB. Nisi hæc egerit, inquietus erit continuò, scatebitque suspicionibus, odio & invidia, vicem vici reddet, & per impatientiam, foedissimas mordacium verborum exhalationes exhalabit è pectore, sicut utrinque clades, nulla ex parte victoria sit speranda.

CONTINUATIO

Sive

GEMITUS XVIII.

Gemit pressus sub onere, sub iugo Superioris, invidiam, odium, aversionem, & vindictam erga se exercentis.

A Bundè mihi sufficeret, ô inexhausta Bonitas, Deus meus & Dominus! Crux à te submissa, tentationes, passio-

nes